This Question Paper contains 16 printed pages.
(Part - A & Part - B)

Sl.No. 0156389

01(G)

(MARCH, 2018)
(New Course)

પ્રશ્ન પેપરનો સેટ નંબર જેની સામેનું વર્તુળ OMR શીટમાં ઘટ્ટ કરવાનું રહે છે. Set No. of Question Paper circle against which is to be darken in OMR sheet.
01

Part - A : Time : 1 Hour / Marks : 50

Part - B : Time : 2 Hours / Marks : 50

(Part - A)

Time : 1 Hour] *[Maximum Marks : 50*

સૂચનાઓ :

1) **આ પ્રશ્નપત્રના ભાગ-A માં બહુવિકલ્પીય પ્રકારના 50 પ્રશ્નો છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.**
2) **પ્રશ્નોની ક્રમ સંખ્યા 1 થી 50 છે અને દરેક પ્રશ્નનો ગુણ 1 છે.**
3) **કાળજીપૂર્વક દરેક પ્રશ્નનો અભ્યાસ કરી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને OMR શીટમાં જવાબ લખવો.**
4) **પ્રશ્નના જવાબ માટે OMR શીટ આપવામાં આવેલ છે. તેમાં જે તે પ્રશ્ન નંબર સામે (A) O, (B) O, (C) O, (D) O આપેલા છે. તે પ્રશ્નનો જે જવાબ સાચો હોય તેના વિકલ્પ પરના વર્તુળને બોલપેનથી પૂર્ણ ઘટ્ટ ● કરવાનું રહેશે.**
5) **પ્રશ્નપત્રકની ઉપરની જમણી બાજુમાં આપેલા પ્રશ્નપત્રક સેટ નં. ને OMR પત્રકમાં આપેલી જગ્યામાં લખવાનું રહેશે.**

---

1) વિનુકાકા ભણાવતા તેમાં અંકિત ધ્યાન આપતો ન હતો, શા માટે ? પાઠના આધારે સાચો વિકલ્પ શોધો.

(A) વિનુકાકા શિક્ષા કરતા માટે.

(B) વિનુકાકા વારે વારે અંકિતને ઊતારી પાડતા માટે.

(C) અંકિતને વિનુકાકાનો ડર લાગતો હતો માટે.

(D) વિનુકાકા જે ભણાવતાં તેમાં અંકિતને રસ નહોતોં માટે.

2) નરેનના આંગણામાં ખીલેલા ગુલમહોરની ઉંમર કેટલી છે ?

(A) પાંચ વરસની

(B) નરેન અને સલોનીની બંનેની ઉંમરના સરવાળાથી પણ વધારે

(C) પંદર વર્ષની

(D) નરેનની ઉંમર જેટલી જ

3) તાડકા નામની રાક્ષસીનો ઉલ્લેખ કયા પાઠમાં કરવામાં આવ્યો છે ?

(A) જન્મોત્સવ

(B) ગતિભંગ

(C) વિરલ વિભૂતિ

(D) વાઈરલ ઈન્ફેક્શન

4) 'ગૃહ પ્રવેશ' વાર્તા સંગ્રહમાંથી કઈ વાર્તાનો સમાવેશ આપણા પાઠ્ય પુસ્તકમાં સમાવિષ્ટ થયો છે ?

(A) ગતિભંગ

(B) ભૂખથી ભૂંડી ભીખ

(C) જન્મોત્સવ

(D) ખરી પડેલો ટહૂકો, અણસાર

5) મોહનલાલ પટેલના લઘુકથા સંગ્રહો કયા-કયા છે ? 'ગતિભંગ' કૃતિના આધારે જણાવો.

(A) પ્રત્યાલંબન, ઝાકળમાં સૂરજ ઊગે

(B) ઝાકળમાં સૂરજ ઊગે, પોલિટેક્નિક

(C) પ્રત્યાલંબન, રખડુનો કાગળ

(D) ખરી પડેલો ટહૂકો, અણસાર

6) 'વિરલ વિભૂતિ' કૃતિમાં શ્રીમદ્ રાજચંદ્રનો જન્મ તા .... ના રોજ થયો હતો.

(A) 11-09-1867 (B) 08-09-1867

(C) 09-11-1867 (D) 15-09-1967

7) લેખક (જવાહરલાલ)ને કાશ્મીર જવાની ઘણીય ઈચ્છા હતી છતાં તેઓ જઈ શક્યા નહિ કારણ કે......

(A) તેઓ સતત બીમાર રહેતા હતા.

(B) તેમને જેલવાસ થયો હતો.

(C) તેમને આર્થિક મુશ્કેલી હતી.

(D) તેઓ રાજકારણ સંબંધી કામોમાં ગૂંચવાઈ ગયા હતા.

8) ડાંગવનો અને ..... કૃતિમાં લેખકે કયા કવિની પંક્તિઓનો વારંવાર ઉપયોગ કર્યો છે ?

(A) રાજેન્દ્ર શુકલ (B) મકરંદ દવે

(C) હરીન્દ્ર દવે (D) વિનોદ જોષી

9) 'છત્રી' ખરીદવી જ ન પડે તે માટે દુકાનદારે કઈ સલાહ આપી ?

(A) ચાતુર્માસમાં ઘરે જ રહેવું (B) એક ટાણાં કરવાં

(C) પ્રભુ ભજન કરવું (D) A, B, C ત્રણેય સાચાં

10) 'ચોપડાની ઈન્દ્રજાળ' કૃતિનો સાહિત્ય પ્રકાર જણાવો.

(A) નવલકથા ખંડ

(B) નવલિકા

(C) આત્મકથા ખંડ

(D) નવલકથા

11) કેમ ભાઈ, પટેલ, તું આ પેટિયું નથી લેતો ? - આ વિધાન કોણ કોને ઉદ્દેશીને કહે છે ?

(A) શેઠ કાળુને કહે છે.
(B) સિપાહી કાળુને કહે છે.
(C) રાજુ કાળુને કહે છે.
(D) કાળુ રાજુને કહે છે.

12) આંબા પટેલની ઘોડી શેત્રુંજી નદીમાં ખાબકી ત્યારે ગામના લોકો એ આંબા પટેલને કેવા કહ્યા ?

(A) મૂરખ
(B) છાતીસલો
(C) છોકરમત કરનારો
(D) આંધણું પગલું ભરનારો

13) 'રેસનો ઘોડો' કૃતિમાં નીનાબહેન અને સંજયને શાથી હાશ થઈ ? યોગ્ય કારણ શોધો.

(A) અંકિત નાપાસ થવાથી.
(B) અંકિત-સૌરભનો વર્ગ જુદો થવાથી.
(C) સૌરભ નાપાસ થવાથી.
(D) શાળા બદલવાથી.

14) સ્ટેશનેથી રાતના સાડા અગિયાર વાગે કઈ ગાડી પસાર થઈ ચૂકી હતી ? 'જન્મોત્સવ' કૃતિના આધારે જણાવો.

(A) ગુજરાત મેલ
(B) ગુજરાત એક્ષપ્રેસ
(C) જનતા એક્ષપ્રેસ
(D) અમદાવાદ - મુંબઈ - લોકલ

15) નીચેની કૃતિઓમાંથી કઈ કૃતિનો સાહિત્ય પ્રકાર 'ચરિત્ર નિબંધ' છે ?

(A) છત્રી
(B) ચોપડાની ઈન્દ્રજાળ
(C) જન્મોત્સવ
(D) વિરલ-વિભૂતિ

16) 'સકળ તીરથ તેના તનમાં રે'.... વૈષ્ણવજન કાવ્યના આધારે પંક્તિનો અર્થ જણાવો.

(A) વૈષ્ણવજન પોતે જ તીર્થ રૂપ છે.

(B) વૈષ્ણવજન ચાર ધામની યાત્રા કરે છે.

(C) વૈષ્ણવજન પવિત્ર નદીઓમાં સ્નાન કરે છે.

(D) વૈષ્ણવજને બધા જ તીર્થ ધામોની માહિતી મેળવેલ છે.

17) માધવને દીઠો છે ક્યાંય ? કાવ્યમાં રાધાની આંખમાં ઉદાસી હોવાનું કારણ ......

(A) કદંબની ડાળ

(B) યમુનાનું વ્હેણ

(C) કૃષ્ણ મિલન

(D) કૃષ્ણ માટેનો વિરહ

18) 'દીકરી' કાવ્ય કવિ અશોક ચાવડાના કયા સંદર્ભમાંથી લેવામાં આવ્યું છે ?

(A) પગલાં તળાવમાંથી

(B) પગરવમાંથી

(C) પગરવ તળાવમાંથી

(D) પગરવ પંખીમાંથી

19) 'વસુધૈવ કુટુંબકમ્' ની ભાવના વ્યક્ત કરતું કાવ્ય એટલે ......

(A) એક બપોરે

(B) વૈષ્ણવજન

(C) હું એવો ગુજરાતી

(D) શિકારીને

20) નીચેનામાંથી કઈ જોડ ઉચિત નથી ?

(A) બોલીએ ના કાંઈ – રાજેન્દ્ર શાહ

(B) દિવસો જુદાઈના જાય છે ? – ગની દહીંવાલા

(C) એક બપોરે – કલાપી

(D) વતનથી વિદાય થતાં – જયંત પાઠક

21) ગંગાસતીનું પુરું નામ જણાવો.

(A) ગંગાબા કરશનભાઈ ગોહિલ

(B) ગંગાબા કંચનભાઈ ગોહિલ

(C) ગંગાબા કરમસંગ ગોહિલ

(D) ગંગાબા કહળસંગ ગોહિલ

22) ''હું એવો ગુજરાતી'' કાવ્યમાં કવિએ કઈ નદીનો ઉલ્લેખ કર્યો છે ?

(A) તાપી

(B) નર્મદા

(C) શેત્રુંજી

(D) સરસ્વતી

23) 'વતનથી વિદાય થતાં' કાવ્યમાં કવિ શ્રી જયંત પાઠકે કયા અલંકારો પ્રયોજ્યા છે ?

(A) ઉપમા, રૂપક, દષ્ટાંત (B) અનન્વય, ઉત્પ્રેક્ષા

(C) વ્યતિરેક, સજીવારોપણ (D) શ્લેષ, વ્યાજસ્તુતિ

24) નીચેના વિકલ્પોમાંથી કૃતિની સામે સાહિત્ય પ્રકાર આપેલો છે તો સાચો વિકલ્પ શોધો.

(A) વૈષ્ણવજન - લોકગીત
(B) શિકારીને - ગીત
(C) એક બપોરે - ગઝલ
(D) માધવ દીઠો છે ક્યાંય ? - ઊર્મિગીત

25) 'બોલીએ ના કાંઈ' કાવ્ય દ્વારા 'હૃદય ખોલવું' એટલે કવિ શું કહેવા માગે છે ?

(A) બીજાની વાત સાંભળવી
(B) પોતાની વાત બીજાને કહેવી
(C) કાંઈ બોલવું નહીં
(D) બીજાનું કહ્યું કરવું

26) ગરીબ સ્ત્રીની ચૂંદડી ક્યાં સુધી સાથે રહે છે ? ગની દહીંવાલાની ગઝલના આધારે લખો.

(A) એક વર્ષ સુધી
(B) પાંચ વર્ષ સુધી
(C) સવારથી સાંજ સુધી
(D) તેના કફન સુધી

27) રાવજી પટેલની કઈ કૃતિ આપણા અભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ પામી છે ?

(A) મારી આંખે કંકુના સૂરજ આથમ્યા
(B) એક બપોરે
(C) ચાંદલિયો
(D) વતનથી વિદાય થતાં

28) 'ચાંદલિયો' લોકગીતમાં કાવ્યનાયિકાએ 'જેઠ'ને કોની ઉપમા આપી છે ?

(A) મોગરાની
(B) ચાંપલિયાની
(C) ગુલાબની
(D) મોરલાની

29) કવિશ્રી 'બરકત વીરાણી' નું તખલ્લુસ નામ જણાવો.

(A) બે દિલ (B) બેફામ

(C) આદિલ (D) શૂન્ય

30) 'હાઈકુ' પ્રકારનું કાવ્ય કેટલી પંક્તિનું હોય છે ?

(A) પાંચ (B) સાત

(C) સત્તર (D) ત્રણ

31) નીચે આપેલ શબ્દમાંથી સાચી જોડણી ધરાવતો શબ્દ અલગ તારવો.

(A) નિરામિષ (B) નિર આમિષ

(C) નિરામીષ (D) નિરામીસ

32) નીચેના શબ્દો પૈકી કયો શબ્દ ખોટી જોડણી દર્શાવે છે ?

(A) દુષ્પ્રાપ્ય (B) નિઃશુલ્ક

(C) વિખ્યાત (D) વીકેન્દ્રિત

33) 'અંગરક્ષક' શબ્દના સાચા ધ્વનિ ઘટક ઓળખો.

(A) અં + ગ્ + અ + ર્ + અ + ક્ + ષ્ + અ + ક્

(B) અં + ગ + અ + ર્ + ક્ષ્ + ક્ + અ

(C) અ + ગ્ + અ + ર્ + અ + ક્ + સ્ + અ + ક્

(D) અં + ગ + ર + ક્ષ + ક

34) સંધિના નિયમ મુજબ ' અન્વેષણા' શબ્દની સાચી રીતે છોડેલી સંધિ ઓળખો.

(A) અનુ + એષણા

(B) અનુ + ઐષણા

(C) અન + વૈષણા

(D) અન + એષણા

35) નીચેના વિકલ્પોમાંથી કયા વિકલ્પની સંધિ ખોટી રીતે થઈ છે ? તે શોધો.

(A) નર + ઈન્દ્ર = નરેન્દ્ર

(B) પ્ર + અર્થના = પ્રાર્થના

(C) વિ + અસન = વ્યસન

(D) અધ્ય + અક્ષ = અધ્યક્ષ

36) પૂર્વપદ અને ઉત્તરપદ વચ્ચે વિભક્તિના પ્રત્યયો મૂકી શબ્દને છુટ્ટા પાડતાં કયો સમાસ બનશે ?

(A) દ્વન્દ્વ સમાસ

(B) તત્પુરુષ સમાસ

(C) મધ્યમલોપી સમાસ

(D) બહુવ્રીહિ સમાસ

37) નીચેના વાક્યોમાંથી કયા વાક્યમાં દ્વિગુ સમાસ રહેલો છે તે શોધો. (સમાસને રેખાંકિત કરેલા છે)

(A) યતીન અને જતીન જકાતનાકે ઊભા હતા.

(B) પંચવટી એ પ્રકૃતિનું ધામ છે.

(C) રેખાબેનની જીવનશૈલિ અનોખી છે.

(D) વિવિધલક્ષી શાળા સૌને ગમે છે.

38) નીચેના વાક્યમાંથી રેખાંક્તિ - ક્રિયા વિશેષણનો પ્રકાર જણાવો.

- આસાનીથી મેળવેલા ધનની કિંમત સમજાતી નથી.

(A) રીતવાચક (B) સ્થળવાચક

(C) સમયવાચક (D) પરિણામવાચક

39) અંજલિ વાત કરે છે. - કર્મણિ વાક્ય શોધો.

(A) અંજલિથી વાત કરાય છે. (B) અંજલિ વાત કરશે.

(C) અંજલિ વાત કરવાની છે. (D) અંજલિ વાત કરશે નહીં.

40) 'વિરાટ મનીષાને અભિનંદ આપે છે.' - ભાવે વાક્ય બનાવો.

(A) વિરાટ વડે મનીષાને અભિનંદન અપાય છે.

(B) વિરાટ મનીષાને અભિનંદન આપશે.

(C) વિરાટે મનીષાને અભિનંદન આપ્યા.

(D) વિરાટે મનીષાને અભિનંદન આપ્યા હતા.

41) જ્યારે એક જ શબ્દના એકથી વધુ અર્થ થતા હોય અને તેને કારણે ચમત્કૃતિજન્ય અર્થ સૌંદર્ય નીપજતું હોય તેવા અલંકારને .... અલંકાર કહેવાય છે.

(A) ઉપમા અલંકાર (B) શ્લેષ અલંકાર

(C) અનન્વય અલંકાર (D) સજીવારોપણ અલંકાર

42) અનન્વય અલંકારનું ઉદાહરણ શોધીને લખો.

(A) જાદવ સ્ત્રી તાળી દઈને હસે.

(B) દમયંતીની આંખ જાણે બે અંગાર

(C) મનેખ જેવા મનેખનેય કપરો કાળ આવ્યો છે.

(D) ચાતક, ચકવા, ચતુરનર પ્રતિદિન ફરે ઉદાસ

43) 'એક સાથે જેમાં ઘણા દીવા રાખી શકાય તેવું કાચનું શુશોભન - શબ્દ સમૂહ માટે એક શબ્દ આપો.

(A) શીશદાની (B) શીશમહેલ

(C) ઝુમ્મર (D) ટ્યુબ લાઈટ

44) ''મનના મેલા હોવું'' - રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ જણાવો.

(A) મનને મેલ લાગવો. (B) મન મલિન થઈ જવું.

(C) મનને સાફ ન રાખવું. (D) ખરાબ દાનતના હોવું.

45) કહેવતનો સાચો અર્થ લખો.

- ''બોડીને તાં વળી કાંહકી કેવી ? ''

(A) માથે વાળ ન હોય તેની પાસે કાંસકી ન હોવી.

(B) રંકની પાસે વાળ ઓળવા કાંસકી ક્યાંથી હોય ?

(C) કાંસકી ખરીદવા પૈસા ક્યાંથી કાઢવા ?

(D) જેની પાસે ખાવાનું ન હોય તેની પાસે સાધન ક્યાંથી ?

46) સાચા સમાનાર્થી શબ્દો શોધી યોગ્ય જોડકાં જોડી સાચો વિકલ્પ શોધો.

(1) મેહ - (a) દીવો, દીપ

(2) નેહ - (b) સોનું, સુવર્ણ

(3) કંચન - (c) હેત, સ્નેહ

(4) દીપક - (d) વરસાદ, મેઘ

(A) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d

(B) 1 - b, 2 - c, 3 - a, 4 - d

(C) 1 - c, 2 - b, 3 - a, 4 - d

(D) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a

47) ‘પરહિત’ શબ્દનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ આપો.

(A) સ્વબળ

(B) સ્વેચ્છા

(C) સ્વહિત

(D) પારકાનું હિત

48) ‘ભાળ’ – તળપદા શબ્દનું માન્ય શિષ્ટ રૂપ આપો.

(A) પત્તો, ખબર

(B) ભાળવું

(C) ભાત

(D) કપાળ

49) ‘કૂંચી’ શબ્દનો અર્થ જણાવો.

(A) ચાવી

(B) ભંડાર

(C) ઘાસ

(D) મહોલ્લો

50) ‘પરીણિત’ શબ્દને કયો પ્રત્યય લાગ્યો છે ?

(A) પૂર્વ અને પરપ્રત્યય બંને

(B) પર પ્રત્યય

(C) એક પણ નહિ

(D) પૂર્વ પ્રત્યય

01(G)

(MARCH, 2018)
(New Course)

(Part - B)

Time : 2 Hours] *[Maximum Marks : 50*

સૂચનાઓ :

1) **સ્પષ્ટ વંચાય તેવું હસ્તલેખન જાળવવું.**
2) **આ પ્રશ્નપત્રના ભાગ-B માં ચાર વિભાગ છે અને પ્રશ્નનો ક્રમ 1 થી 18 છે.**
3) **બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. આંતરિક વિકલ્પો આપેલા છે.**
4) **પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.**
5) **વિરામચિહ્નો, જોડણી, ભાષાશુદ્ધિ, હાંસિયા, સ્વચ્છતા વગેરે તરફ વિશેષ ધ્યાન આપવાનું રહેશે. પ્રશ્નની સૂચના સમજીને જવાબો લખવા.**
6) **નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો. પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમમાં લખવા.**

વિભાગ - A

■ **નીચેના પ્રશ્નોના દસ-બાર વાક્યોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો.** [4]

1) રાતો ચોપડો ફાડી નાખવા બદલ લેખકનું મનોમંથન કેવું હતું તે વર્ણવો.

અથવા

આરોગ્ય અંગે લેખક ગુણવંત શાહે સૂચવેલા જાગૃતિનાં પગલાં જણાવો.

■ **નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો.**

2) ''બેટા ચાલ, બહુ મોડું થઈ ગયું'' વિનુકાકાના આ વાક્યનો ગૂઢાર્થ સમજાવો. [2]

3) કૃષ્ણ અને કિસનના જન્મમાં શો તફાવત છે ? [2]

અથવા

''ધિક્ પડ્યો એ અવતાર ને ધિક્ પડ્યું એ જીવવું !'' આ શબ્દો કાળુના મુખેથી ક્યારે સરી પડ્યા ?

■ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના આઠ-દસ વાક્યોમાં મુદ્દાસર જવાબ લખો.** [3]

4) 'દિવસો જુદાઈના જાય છે' ગઝલમાં ગનીની મનઃ સ્થિતિ તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.

અથવા

કાવ્યનાયિકાએ 'ચાંદલિયો' લોકગીતમાં નણદોઈને પોતાની વાડીનો મોરલો કેમ કહ્યો છે ?

■ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો.**

5) 'શીલવંત સાધુને' કાવ્યની કવયિત્રી વારંવાર નમવાનું શા માટે કહે છે ? [2]

6) 'દીકરી' કાવ્યમાં 'સૂર શરણાઈ, સગાસંબંધીઓની ભીડમાં, ભીની પલક' શબ્દો શું સૂચવે છે ? [2]

અથવા

કેડીએ ચાલતા કવિ શાનો અનુભવ કરી રહ્યા છે ?

વિભાગ -B

■ **નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો આશરે ત્રીજા ભાગમાં સંક્ષેપ કરી તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો.** [5]

7) પ્રત્યેક નાના મોટા વિદ્યાર્થીએ લાયબ્રેરીનું વ્યસન પાડવા જેવું છે. વિદ્યાર્થી તરીકે દિવ્યાસંગ કેળવવો હિતાવહ છે. લાયબ્રેરીની નિયમિત મુલાકાત લઈને એકાદ-બે કલાક ત્યાંના શાંત, પવિત્ર અને પ્રેરણા સભર વાતાવરણમાં ગાળવાથી તમને જે અભ્યાસ પ્રેરણા જાગે છે, તે અપાર છે. પુસ્તકો, સામયિકો, સંદર્ભગ્રંથો વગેરે જિજ્ઞાશા ખાતર વાંચો, તેનો લાભ જરૂર મળવાનો છે. અરે, કેવળ કુતૂહલવશ થઈને પણ લાયબ્રેરીમાં આ મેગેઝિનોનાં પાનાં ઉથલાવશો તો ય તમને નવા વિચારો, નવી દૃષ્ટિ, વિશેષ માહિતી લાધશે, જે તમારા જ્ઞાન અને સમજમાં વધારો કરશે અને જો તમે કોઈ વિશિષ્ટ બાબતની માહિતી મેળવવા કે નિશ્ચિત મુદ્દાઓ પર અભ્યાસ કરવા ઈચ્છતા હો તો, તમારું લાયબ્રેરી-વ્યસન ચુસ્ત અને અતૂટ હોવું ઘટે.

■ **નીચે આપેલી પંક્તિઓનો આશરે પંદર વાક્યોમાં અર્થવિસ્તાર કરો.** [5]

8) ''કાયા છે માટી સમી, ઘડિયે તેમ ઘડાય,
કંચન એ ત્યારે બને, જેમ કસોટી થાય. ''

અથવા

આવ નહીં, આદર નહીં, નહીં નયનોમાં નેહ,
તે ઘર કદી નવ જઈએ, ભલે કંચન વરસે મેહ.

વિભાગ - C

9) તમારી નાની બહેનને 'ખેલ મહાકુંભ' સ્પર્ધામાં 'કબ્બડી' વિભાગમાં પ્રથમ ઈનામ મળ્યું છે. તો અભિનંદન આપતો પત્ર લખો. [5]
(પત્રમાં તમારું નામ, સરનામુ કે સહીનો ઉલ્લેખ કરવો નહીં)

10) અતિવૃષ્ટિને કારણે સર્જાયેલી તારાજી અને જાનહાનિનો અહેવાલ આશરે એકસો (100) શબ્દોમાં લખો. [5]

વિભાગ - D

■ **નીચેનો ગદ્યાંશ વાંચીને, તેની નીચે પૂછેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.**

વિદ્યા મેળવવાનો આધાર કેવળ વિદ્યાલય પર જ નથી હોતો, મુખ્યત્વે કરીને વિદ્યાર્થી ઉપર જ હોય છે. ઘણા વિદ્યાર્થીઓ વિદ્યાલયમાં જાય છે એટલું જ નહિ ઉપાધિ પણ મેળવે છે. છતાં વિદ્યા પામતા નથી. તેજ પ્રમાણે તીર્થ કરવા તો ઘણા જાય છે. પણ તીર્થનું સાચું ફળ બધા મેળવી શકતા નથી. જેઓ જોવાની વસ્તુ જુએ નહિ, મેળવવાની વસ્તુ લે નહિ તેમની વિદ્યા આખર સુધી પોથીમાં જ રહે છે અને ધર્મ બ્રાહ્ય આચરણમાં પુરાઈ રહે છે ખરા પણ જવાને તેઓ પુણ્ય માને છે પામવાને નહિ. તેઓ અમુક જળ અથવા અમુક માટીમાં કોઈ વિશેષ ગુણ રહેલો છે.એથી માણસનું લક્ષ ભ્રષ્ટ થાય છે. આખા દેશમાં સાધનામાર્જિત, ચિત્તશક્તિ જેમ-જેમ મલિન થતી ગઈ તેમ-તેમ આ નિરર્થક બ્રાહ્યતા વધતી ગઈ તે વાત કબૂલ કરવી જ પડશે.

– રવીન્દ્રનાથ ટાગોર

11) તીર્થમાં જનાર બધા કેમ સાચું ફળ મેળવી શકતા નથી ? [1]

12) સાચા અર્થમાં વિદ્યા પ્રાપ્ત ન કરનાર માટે ટાગોરે શું કહ્યું છે ? [1]

13) ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો. [1]

■ **નીચેનું કાવ્ય વાંચી, તેની નીચે પૂછેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.**

જીવન આ પાર વિનાની
　　કેવી છે જંજાળ !
એક પતે ત્યાં અનેક જાગે
　　ઝંખનાઓની જાળ.
સમદરને પણ આરો છે જ્યાં
　　શમતી જલની માળ,
શિખર સહુ પર્વત કેરાં
　　અટકે નભ વચાળ.
પણ મન તૃષ્ણાની આ
　　અવિરત ઊમટે હાર,
મન છે મારું - પણ એ પાસે
　　હું જ બનું લાચાર !
અતૃપ્તિના દાવાનળની
　　કેમ ઠારવી ઝાળ ?
કેમ પામવું જીવતરને આ
　　કોઈ આપશો ભાળ ?

– ગીતા પરીખ

14) કવયિત્રીના મતે જીવનની જંજાળ કેવી છે ? [1]

15) કવયિત્રી સમદર અને શિખરના દૃષ્ટાંત દ્વારા શું કહેવા માગે છે ? [1]

16) આ કાવ્યમાં મન કેમ લાચાર બની જાય છે ? [1]

17) કવયિત્રી ગીતા પરીખની મૂંજવણ જણાવો. [1]

■ **ગમે તે એક વિષય પર આપેલા મુદ્દા આધારિત બસો પચાસ (250) શબ્દોમાં નિબંધ લખો.** [8]

18) દીકરી ઘરની દીવડી

મુદ્દા - પ્રસ્તાવના - દીકરીનો અવતાર - દીકરા - દીકરીમાં ભેદ - દીકરીઓ પ્રત્યે બદલાતું સમાજનું વલણ - દીકરીઓને અપાતા હક - વિવિધ ક્ષેત્રે દીકરીઓનું પ્રદાન - ઉપસંહાર

અથવા

માતૃભાષાનું મહત્ત્વ

મુદ્દા - પ્રસ્તાવના - ભાષાબોલીઓની વિવિધતા - માતૃભાષા શીખવા માટેનું પ્રથમ સોપાન - શિક્ષણમાં માતૃભાષાનું મહત્ત્વ - વર્તમાન સ્થિતિ - માતૃભાષાને અપાતું પ્રોત્સાહન - ઉપસંહાર

અથવા

પ્રવાસનું મહત્ત્વ

મુદ્દા - પ્રસ્તાવના - પ્રવાસનું મહત્ત્વ - પ્રવાસના ફાયદા - પ્રવાસ જ્ઞાનનો ખજાનો - વિશાળ જન સંપર્ક - આધ્યાત્મિક મૂલ્ય